

Η σχολική βία στο επίκεντρο του μηνύματος της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος για την εορτή των Τριών Ιεραρχών

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Ελλάδος](#)

Για την αύξηση του φαινομένου της σχολικής και γενικότερα της κοινωνικής [βίας](#) τον τελευταίο καιρό, κάνει λόγο η [Ιερά Σύνοδος](#) της [Εκκλησίας της Ελλάδος](#) στο φετινό μήνυμά της για την εορτή των [Τριών Ιεραρχών](#).

Λαμβάνοντας αφορμή από τον βίο και τις αρετές των Τριών Αγίων των Γραμμάτων, οι οποίοι μιλούσαν για «συνεχή αγώνα κατά τῆς ἀδικίας, τῆς ἀνισότητος, τῆς περιφρόνησης τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητος καί τῆς βίας», η Ιερά Σύνοδος τονίζει ότι τον τελευταίο καιρό η βία «ἔχει κάνει ἔντονη τὴν παρουσία της καί στὸν χῶρο τοῦ σχολείου».

Επίσης σημειώνει ότι οι Τρεις Ιεράρχες προβάλλουν το πρόσωπο του Χριστού «ὡς τή μοναδική λύση σέ ὅλα τά προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου καί ἰδιαίτέρως στο πρόβλημα τῆς βίας. Πιστεύουν ἀκράδαντα ὅτι μόνο μέ τή βοήθεια τοῦ Χριστοῦ θά ἀποκτήσουμε τήν εἰρήνη καί πλέον ἡ βία δέν θά ἔχει θέση στις καρδιές μας, ἀφοῦ θά βλέπουμε ὅλους τούς ἀνθρώπους ὡς ἀδελφούς μας.»

Καταλήγοντας ἡ Ιερά Συνόδος εὐχεται στους μαθητές καλή πρόοδο και τους προτρέπει να αφουγκραστούν το μήνυμα των Τριῶν Ιεραρχῶν, «ξεδιψώντας μέ τά σωτήρια νάματα τῆς διδασκαλίας τους καί ἀποκτώντας ὄχι μόνο τη σοφία τῶν γραμμάτων, ἀλλά κυρίως τήν εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ καί τή γαλήνη».

Αναλυτικά το Μήνυμα της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος προς τους μαθητές για την εορτή των Τριῶν Ιεραρχῶν 2024:

Αγαπητά μας παιδιά,

Εἶναι κοινῶς παραδεκτό ὅτι ζοῦμε σέ μιά κοινωνία, ἡ ὁποία ἀντιμετωπίζει ποικιλόμορφα προβλήματα καί δύσκολες καταστάσεις. Γι' αὐτό ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό πρότυπα καί φωτεινά παραδείγματα, τά ὁποῖα θά εἶναι γιά ὅλους ἐμᾶς πολύτιμος ἐπιστηριγμός.

Τέτοια ζωντανά παραδείγματα εἶναι καί οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, φωστῆρες ὑπέρλαμπροι τοῦ σύμπαντος κόσμου. Ὁ Μέγας Βασίλειος, ἄνδρας ἐνάρετος καί εὐλαβής, τοῦ ὁποίου ἡ φωνή, ὅπως ἀκοῦμε στόν Ἐπιτάφιο Λόγο πού ἐκφωνήθηκε ἀπό τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Θεολόγο, ἀκουγόταν σαν βροντή, διότι ὁ βίος του ἔλαμπε σάν ἀστραπή. Ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, κοσμημένος μέ σπάνιες ἀρετές καί τρισόλβιος διδάσκαλος, ὁ ὁποῖος ἐπαξίως ὀνομάστηκε θεολόγος. Καί τέλος, ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος μέ τούς ἐμπνευσμένους λόγους του καί τή ρητορική του εὐφράδεια, ὑπερέβαλε τούς ρήτορες ὅλων τῶν ἐποχῶν.

Οἱ Τρεῖς Καππαδόκες Πατέρες, ἱεουργοί τῶν θείων Μυστηρίων, διαλάμπουν στο στερέωμα τῆς οἰκουμένης, ἐκπέμποντας φῶς καί θεϊκή λάμψη. Ὁ καθένας ἀπό αὐτούς συνέβαλε τα μέγιστα στήν προώθηση τῆς γνώσεως καί τῆς σοφίας, ἀλλά καί στήν καλλιέργεια τῆς θεολογικῆς σκέψεως, καί γι' αὐτόν τόν λόγο τιμῶνται ὡς προστάτες τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων, ἀλλά καί ὡς ἐμπνευστές τόσο γιά τούς μαθητές, ὅσο καί γιά τούς εὐσεβεῖς ἐπιστήμονες καί τούς ὑπεύθυνους πνευματικούς διδασκάλους.

Ὡστόσο, ὅλος αὐτός ὁ θαυμασμός, στα βυζαντινά χρόνια καί συγκεκριμένα τόν ἐνδέκατο αἰῶνα ἐπὶ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ, μετετράπη σε φιλονικία μεταξύ τῶν

έλλογίμων καί έναρέτων ἀνδρῶν. Μιά ἔριδα ὡς πρός τήν ἀξία ἑνός ἐκάστου ἐξ αὐτῶν. Ἔτσι, τά πλήθη τῶν Χριστιανῶν χωρίστηκαν σέ τρεῖς παρατάξεις. Ἄλλοι ὀνομάζονταν Ἰωαννίτες, ἄλλοι Βασιλεῖτες καί ἄλλοι Γρηγορίτες. Οἱ πρῶτοι θεωροῦσαν τόν Ἰωάννη τόν Χρυσόστομο ἀπαράμιλλο καί μοναδικό ερμηνευτή τῶν Θείων Γραφῶν. Οἱ δεύτεροι, προέβαλαν τήν κοινωνική καί φιланθρωπική δράση τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, θεωρώντας τήν περίφημη Βασιλειάδα ἔργο μοναδικῆς ἀξίας, ἀφοῦ μέσα σ' αὐτήν ὑπῆρχαν ξενώνες, νοσοκομεῖα καί γηροκομεῖο, ὅπου θεραπεύονταν οἱ ἀνάγκες τῶν ἐνδεῶν ἀδελφῶν. Ἀλλά καί ἡ τρίτη ὁμάδα, ἔχοντας ἰσχυρά ἐπιχειρήματα, τόνιζε τή συγγραφική δεινότητα τοῦ Γρηγορίου, ἀλλά καί τήν ποιμαντική δράση καί φροντίδα πού ἐπέδειξε γιά τήν προστασία τοῦ ποιμνίου του ἀπό τοὺς αἵρετικούς.

Ἡ ὅλη ἀντιπαλότητα θα λήξει μέ τήν ἐμπνευσμένη ἰδέα τοῦ Ἰωάννου Εὐχαΐτων. Ὁ σοφός ἐπίσκοπος σκέφθηκε, μετὰ ἀπό θεῖο φωτισμό, νά συντάξει Ἱερά Ἀκολουθία καί νά συνεορτάζονται τήν ἴδια μέρα οἱ «τρεῖς μέγιστοι φωστήρες τῆς τρισηλίου Θεότητος»¹.

Αὐτός ὁ κοινός ἑορτασμός, τήν 30ή Ιανουαρίου, μᾶς δίδει τήν εὐκαιρία νά διαπιστώσουμε ὅτι καί οἱ Τρεῖς Καππαδόκες Πατέρες αφουγκράζονταν τόν παλμό τῆς κοινωνίας καί τίς διαχρονικές ἀνάγκες του κοινωνικοῦ ἱστοῦ. Ἔθεσαν ὡς κέντρο τῆς διδασκαλίας τους τόν ἄνθρωπο καί προσπάθησαν μέσα ἀπό τήν προβολή τῆς ἐνάρετης ζωῆς νά ἐπαναφέρουν τό ἀνθρώπινο πλάσμα στήν ἀρχική δόξα καί παραδεισένια κατάσταση.

Τόσο κατά τη διάρκεια τοῦ τετάρτου αἰῶνα, κατά τόν ὁποῖο ἔζησαν οἱ σήμερα τιμώμενοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅσο καί στή σύγχρονη εποχή, τό ἀνθρώπινο γένος βίωσε καί ἐξακολουθεῖ νά βιώνει τήν ἀπελπισία, τόν πόνο καί τή θλίψη. Ἐπομένως, εἶναι διαχρονική ἡ ἀνάγκη νά ἀναζητήσουμε τήν εὐτυχία καί τή χαρά, καί νά ἀνακαλύψουμε τό ἀληθινό νόημα τῆς ζωῆς.

Αὐτό τό ουσιαστικό περιεχόμενο στη ζωή τοῦ ἀνθρώπου ἀναζητοῦν καί οἱ Τρεῖς διδάσκαλοι τῆς οἰκουμένης, μιλώντας γιά ἐπαναπροσδιορισμό της σχέσεώς μας μέ τόν Θεό καί γιά συνεχή ἀγώνα κατά τῆς ἀδικίας, τῆς ἀνισότητος, τῆς περιφρόνησης τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητος καί τῆς βίας. Ἡ τελευταία, δυστυχῶς, ἔχει κάνει ἔντονη τήν παρουσία της καί στόν χῶρο τοῦ σχολείου, ἀφοῦ πολύ συχνά γινόμαστε μάρτυρες βιαιοπραγίας μεταξύ τῶν μαθητῶν, ἀλλά καί γενικότερα ἀκραίων συμπεριφορῶν.

Καί στόν εὐρύτερο χῶρο τῆς κοινωνίας μας δέν ἐλλείπουν φαινόμενα βίας καί ἐγκληματικότητος, ἰδιαίτερα τα τελευταία χρόνια. Πῶς ὅμως φτάσαμε σέ αὐτό τό θλιβερό φαινόμενο; Απάντηση σέ αὐτό τό ἐρώτημα δίδει ἕνας ἐκ τῶν σήμερα

έορταζομένων Αγίων. Ο Οικουμενικός Διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἄριστος ψυχογράφος τοῦ ἀνθρώπου καί ἐρμηνευτής ὅλης σχεδόν τῆς Ἀγίας Γραφῆς, διατείνεται ὅτι ἡ αἰτία τῶν προβλημάτων τῆς κοινωνίας καί τῆς ἐπικράτησης τῆς βίας εἶναι ἡ διεφθαρμένη προαίρεση τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ κακή χρήση τῆς ἐλευθερίας².

Ἡ ἐλευθερία ἦταν ὄντως ἓνα ὕψιστο δῶρο τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς πρωτοπλάστους, τὴν ὁποία δυστυχῶς δέν διαχειρίσθηκαν σωστά, μέ ἀποτέλεσμα νά ἔχουμε τὴν πτώση καί τὴν εισβολή τῶν παθῶν³. Ὡς ἐκ τούτου, ὁ χρυσορρήμων Πατέρας ὑποστηρίζει ὅτι αἰτία τοῦ κακοῦ δέν εἶναι ὁ Θεός, ἀλλὰ ἡ κακή χρήση τοῦ αὐτεξουσίου ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Ἡ ἀπλοϊκὴ διήγηση τοῦ βιβλίου τῆς Γενέσεως, ἡ ὁποία περιφρονεῖται ἀπὸ πολλούς, ἐμπεριέχει αὐτές τίς οὐσιαστικές ἀλήθειες, τίς ὁποῖες φωτίζει ἔτι περαιτέρω αὐτός πού ἐδέχθη τὴ θεία χάρη ἀπὸ τοὺς οὐρανούς καί πού μέ τά χεῖλη του διδάσκει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος μέχρι ἐκείνη τὴ στιγμή βρισκόταν σέ ἁρμονικὴ σχέση μέ τὸν δημιουργό Του καί τά ἄλογα πλάσματα καί κατοικοῦσε στον Παράδεισο, ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν πλάστη του. Ὁ Θεός ἀδιαμφισβήτητα δεν παύει ν' ἀγαπᾷ τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ ἀναμένει τὴν ἐπιστροφή τοῦ πλάσματός Του στήν πατρικὴ ἀγκάλη.

Αὐτὴ ἡ θεϊκὴ ἀγάπη ἀποκαλύπτεται περίτρανα στο πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καί αὐτό τό πρόσωπο προβάλλουν οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ὡς τὴ μοναδική λύση σέ ὅλα τά προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου καί ἰδιαίτερος στο πρόβλημα τῆς βίας. Πιστεύουν ἀκράδαντα ὅτι μόνο μέ τὴ βοήθεια τοῦ Χριστοῦ θά ἀποκτήσουμε τὴν εἰρήνη καί πλέον ἡ βία δέν θά ἔχει θέση στις καρδιές μας, ἀφοῦ θά βλέπουμε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὡς ἀδελφούς μας.

Αγαπητά μας παιδιά, σᾶς εὐχόμαστε καλὴ πρόοδο καί σᾶς καλοῦμε νά ἀφουγκραστεῖτε τό μήνυμα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ξεδιψώντας μέ τά σωτήρια νάματα τῆς διδασκαλίας τους καί ἀποκτώντας ὅχι μόνο τὴ σοφία τῶν γραμμάτων, ἀλλὰ κυρίως τὴν εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ καί τὴ γαλήνη στις καρδιές σας.

Μέ πατρικὴ στοργή καί ἀγάπη

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

καί τά μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου

1 Ἀπολυτίκιο Τριῶν Ἱεραρχῶν.

2 Ἰωάννου Χρυσοστόμου, «Εἰς πρὸς Γαλάτας Ὁμιλίαν», *Patrologia Graeca*, επιμ. ἔκδ. J. Migne, τόμ. 61, στίχ. 618.

3 ὁ.π. τόμ. 60, στίχ. 507.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις: Ιωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ

30 Ιανουαρίου 2024

Αγαπητά μας παιδιά,

Είναι κοινῶς παραδεκτό ὅτι ζοῦμε σέ μιά κοινωνία, ἡ ὁποία ἀντιμετωπίζει ποικιλόμορφα προβλήματα καί δύσκολες καταστάσεις. Γι' αὐτό ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό πρότυπα καί φωτεινά παραδείγματα, τά ὁποῖα θά εἶναι γιά ὅλους ἐμᾶς πολύτιμος ἐπιστηριγμός.

Τέτοια ζωντανά παραδείγματα εἶναι καί οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες, φωστῆρες ὑπέρλαμπροι τοῦ σύμπαντος κόσμου. Ὁ Μέγας Βασίλειος, ἄνδρας ἐνάρετος καί εὐλαβής, τοῦ ὁποίου ἡ φωνή, ὅπως ἀκοῦμε στόν Ἐπιτάφιο Λόγο πού ἐκφωνήθηκε ἀπό τόν ἅγιο Γρηγόριο τόν Θεολόγο, ἀκουγόταν σάν βροντή, διότι ὁ βίος του ἔλαμπε σάν ἀστραπή. Ὁ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, κοσμημένος μέ σπάνιες ἀρετές καί τρισόλβιος διδάσκαλος, ὁ ὁποῖος ἐπαξίως ὀνομάστηκε θεολόγος. Καί τέλος, ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος μέ τούς ἐμπνευσμένους λόγους του καί τή ρητορική του εὐφράδεια, ὑπερέβαλε τούς ρήτορες ὅλων τῶν ἐποχῶν.

Οἱ Τρεῖς Καππαδόκες Πατέρες, ἱεουργοί τῶν θείων Μυστηρίων, διαλάμπουν στό στερέωμα τῆς οἰκουμένης, ἐκπέμποντας φῶς καί θεϊκή λάμψη. Ὁ καθένας ἀπό αὐτούς συνέβαλε τά μέγιστα στήν προώθηση τῆς γνώσεως καί τῆς σοφίας, ἀλλά καί στήν καλλιέργεια τῆς θεολογικῆς σκέψεως, καί γι' αὐτόν τόν λόγο τιμῶνται ὡς προστάτες τῶν ἐλληνικῶν γραμμάτων, ἀλλά καί ὡς ἐμπνευστές τόσο γιά τούς μαθητές, ὅσο καί γιά τούς εὐσεβεῖς ἐπιστήμονες καί τούς υπεύθυνους πνευματικούς διδασκάλους.

Ὡστόσο, ὅλος αὐτός ὁ θαυμασμός, στά βυζαντινά χρόνια καί συγκεκριμένα τόν ἑνδέκατο αἰῶνα ἐπὶ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ, μετετράπη σέ φιλονικία μεταξύ τῶν ἐλλογίμων καί ἐναρέτων ἀνδρῶν. Μιά ἔριδα ὡς πρὸς τὴν ἀξία ἑνὸς ἐκάστου ἐξ αὐτῶν. Ἔτσι, τὰ πλήθη τῶν Χριστιανῶν χωρίστηκαν σέ τρεῖς παρατάξεις. Ἄλλοι ὀνομάζονταν Ἰωαννίτες, ἄλλοι Βασιλεῖτες καί ἄλλοι Γρηγορίτες. Οἱ πρῶτοι θεωροῦσαν τὸν Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο ἀπαράμιλλο καί μοναδικό ἐρμηνευτὴ τῶν Θείων Γραφῶν. Οἱ δεύτεροι, προέβαλαν τὴν κοινωνικὴ καί φιλανθρωπικὴ δράση τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, θεωρῶντας τὴν περίφημη Βασιλειάδα ἔργο μοναδικῆς ἀξίας, ἀφοῦ μέσα σ' αὐτὴν ὑπῆρχαν ξενῶνες, νοσοκομεῖα καί γηροκομεῖο, ὅπου θεραπεύονταν οἱ ἀνάγκες τῶν ἐνδεῶν ἀδελφῶν. Ἀλλὰ καί ἡ τρίτη ομάδα, ἔχοντας ἰσχυρὰ ἐπιχειρήματα, τόνιζε τὴ συγγραφικὴ δεινότητα τοῦ Γρηγορίου, ἀλλὰ καί τὴν ποιμαντικὴ δράση καί φροντίδα πού ἐπέδειξε γιὰ τὴν προστασία τοῦ ποιμνίου του ἀπὸ τοὺς αἰρετικούς.

Ἡ ὅλη ἀντιπαλότητα θὰ λήξει μέ τὴν ἐμπνευσμένη ἰδέα τοῦ Ἰωάννου Εὐχαΐτων. Ὁ σοφὸς ἐπίσκοπος σκέφθηκε, μετὰ ἀπὸ θεῖο φωτισμό, νὰ συντάξει Ἱερά Ἀκολουθία καί νὰ συνεορτάζονται τὴν ἴδια μέρα οἱ «τρεῖς μέγιστοι φωστῆρες τῆς τρισηλίου Θεότητος»¹.

Αὐτὸς ὁ κοινὸς ἑορτασμός, τὴν 30ῇ Ἰανουαρίου, μᾶς δίδει τὴν εὐκαιρία νὰ διαπιστώσουμε ὅτι καί οἱ Τρεῖς Καππαδόκες Πατέρες ἀφουγκράζονταν τὸν παλμό τῆς κοινωνίας καί τίς διαχρονικὲς ἀνάγκες τοῦ κοινωνικοῦ ἱστοῦ. Ἔθεσαν ὡς κέντρο τῆς διδασκαλίας τους τὸν ἄνθρωπο καί προσπάθησαν μέσα ἀπὸ τὴν προβολὴ τῆς ἐνάρετης ζωῆς νὰ ἐπαναφέρουν τὸ ἀνθρώπινο πλάσμα στὴν ἀρχικὴ δόξα καί παραδεισένια κατάσταση.

Τόσο κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ τετάρτου αἰῶνα, κατὰ τὸν ὁποῖο ἔζησαν οἱ σήμερα τιμώμενοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅσο καί στὴ σύγχρονη ἐποχὴ, τὸ ἀνθρώπινο γένος βίωσε καί ἐξακολουθεῖ νὰ βιώνει τὴν ἀπελπισία, τὸν πόνο καί τὴ θλίψη. Ἐπομένως, εἶναι διαχρονικὴ ἡ ἀνάγκη νὰ ἀναζητήσουμε τὴν

¹ Ἀπολυτίκιο Τριῶν Ἱεραρχῶν.

εὐτυχία καί τή χαρά, καί νά ἀνακαλύψουμε τό ἀληθινό νόημα τῆς ζωῆς.

Αὐτό τό οὐσιαστικό περιεχόμενο στή ζωή τοῦ ἀνθρώπου ἀναζητοῦν καί οἱ Τρεῖς διδάσκαλοι τῆς οἰκουμένης, μιλώντας γιά ἐπαναπροσδιορισμό τῆς σχέσεώς μας μέ τόν Θεό καί γιά συνεχή ἀγώνα κατά τῆς ἀδικίας, τῆς ἀνισότητος, τῆς περιφρόνησης τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητος καί τῆς βίας. Ἡ τελευταία, δυστυχῶς, ἔχει κάνει ἔντονη τήν παρουσία τῆς καί στόν χῶρο τοῦ σχολείου, ἀφοῦ πολύ συχνά γινόμαστε μάρτυρες βιαιοπραγίας μεταξύ τῶν μαθητῶν, ἀλλά καί γενικότερα ἀκραίων συμπεριφορῶν.

Καί στόν εὐρύτερο χῶρο τῆς κοινωνίας μας δέν ἐλλείπουν φαινόμενα βίας καί ἐγκληματικότητος, ἰδιαίτερα τά τελευταῖα χρόνια. Πῶς ὅμως φτάσαμε σέ αὐτό τό θλιβερό φαινόμενο; Ἀπάντηση σέ αὐτό τό ἐρώτημα δίδει ἕνας ἐκ τῶν σήμερα ἐορταζομένων Ἀγίων. Ὁ Οἰκουμενικός Διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ἄριστος ψυχογράφος τοῦ ἀνθρώπου καί ἐρμηνευτής ὅλης σχεδόν τῆς Ἀγίας Γραφῆς, διατείνεται ὅτι ἡ αἰτία τῶν προβλημάτων τῆς κοινωνίας καί τῆς ἐπικράτησης τῆς βίας εἶναι ἡ διεφθαρμένη προαίρεση τοῦ ἀνθρώπου καί ἡ κακή χρήση τῆς ἐλευθερίας².

Ἡ ἐλευθερία ἦταν ὄντως ἕνα ὑψιστό δῶρο τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς πρωτοπλάστους, τὴν ὁποία δυστυχῶς δέν διαχειρίσθηκαν σωστά, μέ ἀποτέλεσμα νά ἔχουμε τὴν πτώση καί τὴν εἰσβολή τῶν παθῶν³. Ὡς ἐκ τούτου, ὁ χρυσορρήμων Πατέρας ὑποστηρίζει ὅτι αἰτία τοῦ κακοῦ δέν εἶναι ὁ Θεός, ἀλλὰ ἡ κακή χρήση τοῦ αὐτεξουσίου ἀπὸ τόν ἄνθρωπο. Ἡ ἀπλοϊκὴ διήγηση τοῦ βιβλίου τῆς Γενέσεως, ἡ ὁποία περιφρονεῖται ἀπὸ πολλούς, ἐμπεριέχει αὐτές τίς οὐσιαστικές ἀλήθειες, τίς ὁποῖες φωτίζει ἔτι περαιτέρω αὐτός πού ἐδέχθη τὴ θεία χάρη ἀπὸ τοὺς οὐρανούς καί πού μέ τά χεῖλη του διδάσκει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

² Ἰωάννου Χρυσοστόμου, «Εἰς πρὸς Γαλάτας Ὁμιλίαν», *Patrologia Graeca*, ἐπιμ. ἔκδ. J. Migne, τόμ. 61, στίχ. 618.

³ ὁ.π. τόμ. 60, στίχ. 507.

Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος μέχρι ἐκείνη τή στιγμή βρισκόταν σέ ἁρμονική σχέση μέ τόν δημιουργό Του καί τά ἄλογα πλάσματα καί κατοικοῦσε στόν Παράδεισο, ἀπομακρύνεται ἀπό τόν πλάστη του. Ὁ Θεός ἀδιαμφισβήτητα δέν παύει ν' ἀγαπᾷ τόν ἄνθρωπο, ἀλλά ἀναμένει τήν ἐπιστροφή τοῦ πλάσματός Του στήν πατρική ἀγκάλη.

Αὕτῃ ἡ θεϊκή ἀγάπη ἀποκαλύπτεται περίτρανα στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Καί αὐτό τό πρόσωπο προβάλλουν οἱ Τρεῖς Ἱεράρχες ὡς τή μοναδική λύση σέ ὅλα τά προβλήματα τοῦ ἀνθρώπου καί ἰδιαίτερώς στό πρόβλημα τῆς βίας. Πιστεύουν ἀκράδαντα ὅτι μόνο μέ τή βοήθεια τοῦ Χριστοῦ θά ἀποκτήσουμε τήν εἰρήνη καί πλέον ἡ βία δέν θά ἔχει θέση στίς καρδιές μας, ἀφοῦ θά βλέπουμε ὅλους τούς ἀνθρώπους ὡς ἀδελφούς μας.

Ἀγαπητά μας παιδιά, σᾶς εὐχόμαστε καλή πρόοδο καί σᾶς καλοῦμε νά ἀφουγκραστεῖτε τό μήνυμα τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ξεδιψώντας μέ τά σωτήρια νάματα τῆς διδασκαλίας τους καί ἀποκτώντας ὄχι μόνο τή σοφία τῶν γραμμάτων, ἀλλά κυρίως τήν εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ καί τή γαλήνη στίς καρδιές σας.

Μέ πατρική στοργή καί ἀγάπη

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

+ Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

καί τά μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου

(Φωτογραφία αρχείου: Χρήστος Μπόννης)